

***Výroční zpráva odboru hygiena dětí a
mladistvých za rok 2009***

Krajská hygienická stanice

Ústeckého kraje

se sídlem v Ústí nad Labem

Leden 2010

1. Personální situace

K 31.12. 2009 bylo na odboru HDM kraje zaměstnáno celkem 17 pracovníků, z toho 3 MUDr., 1 Mgr. a 13 pracovníků se středoškolským vzděláním (AHS). Na MD je v současné době jedna pracovnice (MUDr.).

Struktura odboru HDM							
Identifikace kontrolované KHS	<i>KHS Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem</i>						
Přehled členění a struktura odboru	Odbor hygieny dětí a mladistvých						
KHS	Funkce	Jméno	Úvazek		Vzdělání		
			HDM		VŠ	SŠ	jiné
Odbor HDM	ved.odboru	MUDr. Simona Gunarová	0,50		X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Drahoslava Knotková	1,0			X	
		Dana Nováková	1,0			X	
		celkem HV Ústí n.L.	2,5		1	2	

Obsazení územních pracovišť							
KHS	Funkce	Jméno	Úvazek		Vzdělání		
			HDM		VŠ	SŠ	jiné
Oddělení HDM okres Děčín	ved.oddělení	MUDr. Jan Bechyně	0,3		X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Soňa Camargová	1,0			X	
		celkem ÚP	1,3		1	1	

Oddělení HDM okres Chomutov	ved. oddělení	Ing. Blanka Kokešová			X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Eva Fijalová	1,0			X	
		celkem ÚP	1,0		1	1	

Oddělení HDM okres Litoměřice	ved.oddělení	MUDr. Taťana Kolinová	1,0		X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Petra Hájková	0,78			X	
		Věra Malá	1,0			X	
		Lenka Šafrhansová	0,6			X	
		celkem ÚP	3,38		1	3	

Oddělení HDM okres Louny	ved.oddělení	Ing. Vojtěch Bureš			X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Hana Roubalová	1,0			X	
		Aneta Šťastná	1,0			X	
		celkem ÚP	2,0		1	2	

Oddělení HDM okres Teplice	ved.oddělení	Mgr. Miroslava Slavíková	1,0		X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Miluše Beranová	1,0			X	
		Lenka Vlčková	0,88			X	
		celkem ÚP	2,88		1	2	

Oddělení HDM okres Most	ved.oddělení	Ing. Věra Tomková			X		
	pracovníci odd. hygieny dětí a mladistvých	Naďa Kučerová	1,0			X	
		Helena Kostečková	1,0			X	
		Celkem ÚP	2,0		1	2	
		celkem KHS kraje	15,06		7	13	

2. Standardizace činnosti

Státní zdravotní dozor a odběry vzorků jsou prováděny podle standardních pracovních postupů.

3. Preventivní hygienický dozor

V roce 2009 se preventivní dozor týkal vydávání stanovisek k projektovým dokumentacím a ke kolaudacím nově vzniklých školských zařízení a především k rekonstrukcím stávajících objektů škol a školských zařízení a tělocvičen, které řešily uvedení stávajících školských objektů do souladu s platnou legislativou.

Provozovatelům školských objektů, které nesplňovaly požadavky § 7 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258“), bylo vydáno **22** rozhodnutí podle § 14 „zákona č. 258“.

Na odboru HDM bylo posouzeno celkem **162** projektových dokumentací. Kladné stanovisko ve smyslu § 77 „zákona č. 258“ bylo vydáno ke 146 a negativní stanovisko k 15 dokumentacím. Stanovisek ke kolaudaci bylo vydáno celkem **101**, z toho 7 nesouhlasných. Dále bylo vydáno **88** stanovisek k zařazení školského zařízení do sítě škol. Z toho 2 nesouhlasná. Celkový počet stanovisek za rok 2009 činí **351**.

4. Státní zdravotní dozor – plnění plánu kontrolní činnosti

Tento dozor byl prováděn v průběhu celého roku ve všech typech školských zařízení. Nejvíce byla kontrolována zařízení školního stravování a stravování dětí, kde bylo provedeno 734 kontrol. V letním období byla věnována zvýšená pozornost letní dětské rekreaci, kde bylo provedeno 63 kontrol. Kontrol zaměřených na stravování při zot. akcích bylo provedeno 10 (jednalo se o strav. zařízení, kde byl jiný subjekt než provozovatel ZA).

Pracovníci odboru HDM kontrolují na území Ústeckého kraje celkem 2619 objektů.

Z tohoto počtu je 634 zařízení společného stravování uzavřeného typu s výrobou pokrmů a výdejen 99, 14 stravoven zotavovacích akcí a 9 stravoven v zařízeních pro děti do 3 let věku. Dozor je prováděn v 936 objektech škol, ve 343 školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, ve 107 objektech školských účelových zařízení a ve 37 objektech školských zařízení pro výkon ústavní výchovy, v 18 objektech zařízení soc. právní ochrany dětí (zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zařízení sociálně výchovné činnosti), ve 13 objektech dětských zdravotnických zařízení (jesle, kojenecké ústavy, dětské domovy pro děti do 3 let věku, stacionáře), v 91 objektech zotavovacích a jiných podobných akcí a škol v přírodě). Pod kolonkou ostatní je uvedeno 16 objektů provozoven živnosti péče o dítě do 3 let věku, výchova a mimoškolní vzdělávání (16 objektů) a venkovní hrací plochy (154) - celkem 170.

Hygiena dětí a mládeže						
Provozovny	počet zařízení	plán kontrol celoroční	Skutečnost rok 2009	Plnění celoročního plánu v %	Celkem pokut	Celková výše pokut
Školy	936	322	479	148%	0	
Š. zařízení pro zájmové vzdělávání	343	69	121	175%	0	
Školská účelová zařízení	107	27	38	140%	0	
Š. výchovná a ubytovací zařízení	41	12	19	158%	0	
Zařízení školního stravování	863	734	748	103%	28	21000
Š. zařízení pro ústavní výchovu	37	11	14	127%	0	
Zařízení soc. právní ochrany dětí	18	4	11	275%	0	
Dětská zdrav. zařízení (jesle, dět...domovy do 3 let, stacionáře, kojenecké ústavy)	13	4	15	300%	0	
Zotavovací akce a ŠvP	91	46	74	1600%	2	1500
Ostatní (prov...živnosti péče o dítě do 3 let věku, výchova a mimoškol...vzdělávání, venkovní hrací plochy)	170	17	65	382%	2	2000

1/ Podle metodiky Ministerstva zdravotnictví byl sestaven plán kontrol. Podle kontrolního plánu mělo být provedeno 1243 kontrol. Provedeno bylo **1584** kontrol. Plán kontrolní činnosti pro rok 2009 pro odbor HDM byl překročen..

2/ Na odboru HDM bylo v roce 2009 podle § 29 odst. 1 písm. n) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 200“), uděleno celkem **33** blokových pokut pokuty v celkové výši 22 500,- Kč, 2x byl vydán příkaz dle § 92, zák.č.258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů v celkové výši 2 000,-.

V průběhu celého roku byla nařízena 1x likvidace smyslově narušené potravin dle § 84, odst. 1 písm. u). zákona č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Převážná část blokových pokut byla uložena v zařízeních školního stravování, 1 bloková pokuta byla uložena za nevyhovující vzorky písku na venkovní hrací ploše. Pokuty byly uloženy převážně za nedostatky v provozní hygieně a nedostatky při skladování potravin.

Hodnocení plnění plánu odběru vzorků

Při plnění úkolů KHS k provedení cíleného zdravotního dozoru v oblasti hygieny dětí a mládeže v Ústeckém kraji bylo vyšetřeno celkem 10 vzorků pitné voda a 1 vzorek teplé užitkové vody. Dále bylo provedeno 5x měření umělého osvětlení ve školách a 1x v kuchyni (pracovní prostředí). Bylo provedeno 16 výpočtů denního osvětlení. Výpočty

denního osvětlení byly požadovány v objektech, kde docházelo k zastínění učeben vzrostlou zelení. Při zjištění nevyhovující hodnoty denního osvětlení, byla přijata nápravná opatření.

5. Podněty

V roce 2009 prošetřil odbor HDM Ústeckého kraje celkem 19 podnětů (např. způsob zajištění letní dětské rekreace, dodržení minimálních teplotních podmínek pro vyučování, způsob zajištění náhradního zásobování pitnou vodou při havárii vodovodního řadu, výskyt blech ve škole, materiálové složení herních prvků na dětském hřišti). Všechny podněty byly přešetřeny a shledány jako neoprávněné. Jeden podnět byl na nevyhovující stav hygienického zařízení v domově mládeže. Při šetření bylo zjištěno, že se jedná o stavební závadu - předáno upozornění stavebnímu úřadu.

Podněty od OOVZ z jiných krajů:

V roce 2009 nebyly na odbor HDM podány žádné podněty z jiných krajů..

Podněty od jiných kontrolních orgánů.

V roce 2009 nebyly v tyto podněty obdrženy.

6. Hlavní úkoly

V průběhu roku 2009 se pracovníci odboru HDM Ústeckého kraje podíleli na plnění úkolu hlavního hygienika ČR, který se týkal provedení cíleného státního zdravotního dozoru ve vybraných zařízeních školního stravování. V Ústeckém kraji bylo celkem provedeno 35 kontrol (ve 35 ti zařízeních) - způsob zavedení systému HACCP a způsob jeho praktické aplikace. V jednom případě byly zjištěny závažnější nedostatky – nedodržování teploty stravy v zařízení celodenního stravování (jednalo se o jídelnu střední školy). Za tento nedostatek byla uložena 1 bloková pokuta v celkové výši 500,- Kč. Výsledky z šetření byly zpracovány do tabulky a zaslány na MZ.

7. Regionální akce

V průběhu roku 2009 se pracovníci odboru HDM nepodíleli na žádné regionální akci.

8. Mimořádné akce

V červenci 2009 byla část okresu Děčín postižena přívalovými dešti a následnými zátopami. Pracovníci oddělení prověřili v zátopové oblasti 2 objekty letní dětské rekreace (zde nebylo nutno provést preventivní opatření) a 4 objekty užívané školskými zařízeními, ve kterých byl vzhledem k prázdninám již zastavený provoz a kde byla následně provedena sanační opatření. V okrese Ústí n.L. byla rovněž jedna mateřská škola v době prázdnin postižena přívalovými dešti a následnými zátopami. Rovněž bylo provedeno šetření a před nástupem dětí bylo provedeno vyklizení a sanace objektu .

Mgr. Slavíková UP Teplice - Úzká spolupráce s HH ČR a jeho kanceláří v rámci činnosti Pracovní skupiny pro rozvoj školního stravování meziresortního charakteru. Pracovní skupina je poradním orgánem MŠMT v oblasti školního stravování.

Účastní se jednání pracovní skupiny meziresortního charakteru a odborných schůzek na MZ ČR.

9., 10. a 11. Články pro tisk, komunikace se sdělovacími prostředky, publikační a přednášková činnost

Mgr. Slavíková

Přednášky pro neziskovou organizaci Focus.

Aktivní účast na mezikrajském semináři oboru v Chodové Plané.

Aktivní účast na poradách ředitelů základních škol.

Seminář pro ředitele škol organizovaný Pedagogickým centrem Ústí nad Labem (právní předpisy k ochraně veřejného zdraví v oblasti školských zařízení, systém provádění kontrolní činnosti, aktuální požadavky legislativy kladené na školská zařízení).

Přednášky pro žáky ZŠ – 8x.

Seminář pro posluchače 3. a 4. ročníku LF MU obor – nutriční terapeut a zdravotní vědy (náplň práce KHS HDM, školní stravování).

Organizace 3 seminářů o problematice výživy člověka a školního stravování pro garanty školního stravování KHS Ústeckého kraje, odboru HDM.. Odborný článek pro týdeník Naše adresa“

Ing. Tomková –

- 2x seminář pro studenty SŠ gastronomie a služeb Most –vliv potravin na zdrav. stav, alimentární onemocnění, nevhodná manipulace , technologie výroby potravin
- seminář pro pracovníky Skaut a Junák – Zotavovací akce
- seminář pro prac. Zotavovacích akcí – zot. akce(legislativa stravování)

Naděžda Kučerová - :

Den zdraví na SZŠ Most pro žáky základních škol - vliv kouření na zdraví

Příprava a organizace Dne ošetřovatelství „Sestra Fest 2009“ – Praha, Staroměstské náměstí

Příprava a organizace vzdělávacích akcí (celostátní konference) v rámci činnosti sekce při ČAS.

ÚP Louny - Žatecký a Lounský denník – článek - problematika kontrol veřejných hracích ploch pro děti v okrese Louny

MUDr. S. Gunarová :

12.3.2009 – TV Nova – tema: kontroly v mateřských školách Ústeckého kraje

13.3.2009 HIT radio – informace o plísniích v potravinách

26.6. a 15.7. 2009 – pro ČTK aktuální informace o zotavovacích akcích

18.8.2009 České radio Sever - informace o zotavovacích akcích Ústeckého kraje

Ve spolupráci s odborem školství KÚ se pracovníci odboru HDM zúčastňují pravidelných porad vedoucích školního stravování a porad ředitelů škol, kde pravidelně přednášejí aktuality z oboru a poznatky ze státního zdravotního dozoru v zařízeních školního stravování a ve školských zařízeních.

12. Ostatní aktivity oboru.

V rámci státního zdravotního dozoru ve školních jídelnách při ZŠ a MŠ prováděli pracovníci odboru HDM Ústeckého kraje hodnocení pestrosti jídelních lístků včetně písemného zhodnocení a doporučení . Za rok 2009 bylo zhodnoceno celkem 138 jídelních lístků.

Odborné praxe na odd. HDM Ústí n.L.v roce 2009:

- MUDr. Pavla Vejvalková (předatestační praxe - duben)
- Hana Krátká (studentka Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích) - červenec
- MUDr. Alena Hitková (listopad – předatestační praxe)

Na základě požadavků jsou poskytovány konzultace veřejnosti telefonické i e-mailové.

Rovněž jsou poskytovány konzultace pro ostatní oddělení KHS – HOK (Dům kultury – DDM, informační centrum, horolezecká stěna, hřiště), HP (UJEP- KAMPUS), EPI (mléčná kuchyňka v MN, odlehčovací služba).

Spolupráce s ostatními dozorovými orgány:

- ČŠI – konzultace s Mgr. Fantovou

13. Vzdělávání, školení zaměstnanců, metodické vedení

V roce 2009 se pracovníci odboru zúčastnili celkem 13ti vzdělávacích akcí. V tomto počtu nejsou započítány jednodenní porady vedoucích odborů HDM (3x), které pořádá MZ ČR, rovněž tak zde nejsou započteny jednodenní porady pracovníků oboru HDM (3x) KHS Ústeckého kraje (v rámci porad jsou pracovníci mimo jiné seznamováni s poznatky ze vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnili vybraní zaměstnanci odboru HDM).

Pracovníci odboru hygieny dětí a mladistvých byli průběžně vzděláváni na těchto následujících akcích v průběhu celého roku:

Konference ČAS/KK/6472/2008	10.2.2009	SZÚ Praha	9 prac.
Konzultační den HDM	24.3.2009	SZÚ Praha	17 prac.
Současný stav nutričních doporučení v evropských zemích a v ČR	23.4.2009	MZ-SZÚ Brno	1 prac.
Analýza rizika na úseku HV	13.5.-14.5.2009		1 prac.
Aktuální problematika SZD v hygieně výživy	26.5.2009	IPVZ Praha	2 prac
Porada vedoucích odborů HDM KHS na MZ	23.9.2009	MZ Praha	1 prac.
Konzultační den HDM	20.10.2009	SZÚ Praha	14 prac.
Odborný seminář –Novinky Ve výživě seniorů	1.12.2009	IPVZ Praha	1 prac.
Porada ved. odborů HDM	9.12.2009	MZ	1 prac.
Seminář o výživě a o školním stravování	1.7.2009	KHS ÚP TePlíce	13 prac.
Seminář o školním stravování			

-skladba jídelníčků	11.8.2009	KHS ÚP Teplice	8 prac.
Konference Výživa a zdraví Teplice	15.9.-17.9.2009	Teplice	7 prac.
Seminář o výživě a o škol. stravování- analýza jídel.lístků se zaměřením na minerální látky	22.9.2009		10 prac.
E-learningový kurz - EU	23.2.2009	Min. vnitra Institut státní správy	1 prac.
Konference Pardubice Školní stravování	19.5. -21.5.2009		2 prac.
Kurz –Problémová jednání	19.5.2009	Institut státní správy	1 prac.
Odborné setkání nár. expertů v Barceloně	7.-9.9.2009	EFSA	1 prac.
Konference hyg. služby Problematika epidemiologie	29.9.2009	ČAS- SZÚ Praha	3 prac.
Mezinárodní seminář Portugalsko –Porto HACCP Auditoring	26.10.-1.11.2009	EU- DG SANCO	1 prac.
E-learningový kurz Správní řád	listopad 2009	Ministerstvo vnitra Institut státní správy	17 prac

Během roku 2009 byla provedena na všech územních pracovištích oddělení hygieny dětí a mladistvých 1 kontrolně metodická návštěva za účasti MUDr. S. Gunarové a AHS Knotkové nebo Novákové (celkem 6 KMN).

MUDr. Simona Gunarová
vedoucí odboru hygieny dětí a dorostu
Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje